

Zápis z obhajoby disertační práce

Studentka: Martina Chromá
Datum narození: 21. 5. 1985
ID studia: 314934
Studijní program: Filologie
Studijní obor: Slovanské filologie
Název práce: „Apokryfní Bartolomějovo evangelium ve slovanské tradici“
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: Mgr. Václav Čermák, Ph.D.
Oponenti: PhDr. Emílie Bláhová, CSc.
prof. Johannes Reinhart, Dr.
Datum obhajoby: 15. 6. 2016
Místo obhajoby: UK FF v Praze, nám. J. Palacha 2, Praha 1, místnost č. 308A
Termín: řádný
Předseda komise: prof. PhDr. Hana Gladkova, CSc.

Členové komise: 5

prof. PhDr. Hana Gladkova, CSc. - předsedkyně
doc. PhDr. Ilja Lemeškin, Ph.D.
doc. Mgr. Miroslav Vepřek, Ph.D. (omluven)
PhDr. Zdeňka Ribarova, DrSc. (omluvena)
PhDr. František Čajka, PhD.

13:00 Předsedkyně komise H. Gladkova zahájila obhajobu, představila sebe a přítomné členy komise a přítomné oponenty. Přítomným pak představila studenta.

13:05 Školitel seznámil přítomné stručně se svým hodnocením studentova studia a jeho disertační práce, které uvedl ve svém písemném vyjádření.

13:10 Studentka seznámila přítomné s tezemi své disertační práce. Představila zejména strukturu své práce, způsob jejího zpracování a seznámila komisi s problematikou studované památky; uvedla dochované rukopisy památky a rozsah jejich textu; vyslovila svůj závěr o místě a době vzniku památky, který klade do 10. století do Bulharska do prostředí preslavské školy nebo jí blízkého prostředí; dále představila zpracovanou edici památky, která obsahuje text slovanský, řecký a latinský s různočteními z dochovaných rukopisů

13:20 Oponentka E. Bláhová seznámila přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že **doporučuje** předloženou disertační práci k obhajobě. Zdůraznila práci M. Chromé zjištěnou tematickou souvislost zkoumané památky s dalšími staroslověnskými překlady apokryfní literatury a dále vyzdvihla zjištění, že staroslověnský překlad vychází ze starobylejšího řeckého originálu, než jsou dochované řecké rukopisy. E. Bláhová navrhl, aby byl v budoucnu text tzv. Mariiny modlitby podroben rozboru zkušeného hebraisty. Předloženou práci pokládá za všeobecně přínosnou a doporučuje ji k obhajobě.

13:30 Oponent J. Reinhart seznámil přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že **doporučuje** předloženou disertační práci k obhajobě. Upozornil na existenci třetího řeckého rukopisu umístěného v Benátkách, ke kterému studentka z časových důvodů již nemohla přihlídnout; dále jmenoval doklady vykazující stopy středobulharského vlivu ve Vídeňském rukopise, který by tak nemusel být do srbského prostředí přenesen ruským prostřednictvím, stejně tak nepokládá ani za nutné uvažovat o ruském prostřednictví pro starší srbský rukopis Dečanský. Jako doklad starobylosti staroslověnského překladu Bartolomějova evangelia navíc uvedl v památce přítomné archaické číslovkové konstrukce. Oponent kladně hodnotí práci a způsob jejího zpracování, doporučuje ji nejen k obhajobě, ale též ke knižní publikaci ve světovém jazyce.

13:40 Studentka reagovala na posudky oponentů a jimi položené otázky: Podle vyjádření studentky je pravděpodobné, též s odkazem na teorie A. Turilova, že byl text do srbského prostředí přenesen ruským prostřednictvím na základě celkového obsahu sborníků, do kterých je umístěn. Ruské jazykové rysy byly z textů odstraňovány jako neprestížní. Původ některých středobulharských rysů ve Vídeňském rukopise je nejistý, mohly tam proniknout i v průběhu přepisování. Pro předpoklad středobulharské předlohy je nepokládá za dostatečně průkazné. Před vydáním zamýšlené knižní publikace práce též provede analýzu zbývajících řeckého rukopisu.

13:48 Oponenti (a školitel) se vyjádřili k vystoupení studenta: Oponent J. Reinhart vybídl opatrnému přístupu k některým závěrům ruského badatele A. Turilova týkajících se původu a migrace staroslověnských a církevněslovanských textů.

13:50 Předsedkyně komise zahájila diskusi.

V následné diskusi vystoupili:

I. Lemeškin se zeptal na možnosti bližší lokalizace ruských prepisů památky, M. Chromá uvedla, že jejich texty neobsahují téměř žádné průkazné nářeční rysy. V. Čermák uvedl, že to je dáno velmi jednoduchým charakterem jazyka památky, který k takovým jevům ani nenabízí potenciál. M. Chromá dále uvedla zvláštnost rukopisu P, který užívá nářeční tvar zájmena *chto* pouze v promluvě d'ábla. I. Lemeškin k tomu poznamenal, že u chtonických bytostí může hrát roli proces tabuizace. F. Čajka dále konstatoval, že srbské písemnictví často zachovává památky ve starobylé podobě, což je i případ Bartolomějova evangelia. M. Chromá potvrdila dotaz I. Lemeškina, že pracovala přímo s originály slovanských rukopisů.

13:55 Předsedkyně komise ukončila samotnou obhajobu s poukazem na kladný průběh diskuse, který potvrzuje pozitivní závěry obou oponentních posudků a stanovisko školitele. Zdůraznila všeobecný názor o potřebě publikování práce. Komise zahájila neveřejné zasedání o klasifikaci obhajoby disertační práce.

Předseda komise seznámil studenta a přítomné s výsledkem obhajoby: komise hlasovala **aklamací**, počet členů komise 5 – přítomno členů komise 3 – kladných hlasů 3, záporných hlasů 0. Obhajoba disertační práce **byla klasifikována: prospěla.**

Zapisovatel: Štefan Pilát

Jméno a podpis předsedy komise:

Prof. dr. H. Glabková, CSc. H. Glabková

Jméno a podpis dalšího člena komise: